

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului

Suport de curs pentru profesori pentru abordarea problematicii
ajutorului internațional pentru dezvoltare la nivelul
învățământului preuniversitar și universitar

Argument

În ciuda susținerii internaționale, la nivel de state, pentru Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și pentru importanța acestora pentru lumea în care trăim, oamenii obișnuiți nu le cunosc. Pe măsură ce anul 2015 se apropie și milioane de oameni suferă, cetățenii interesați trebuie să se mobilizeze, să promoveze și să stimuleze sprijinul politic necesar pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (ODM).

În calitate de profesor, sunteți una dintre „armele” cele mai puternice în lupta pentru atingerea ODM și acesta este și motivul pentru care Asociația Pro Democrația a gândit proiectul său de promovare a Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului în activități derulate în cadrul instituțiilor de învățământ secundar și universitar din România.

În cadrul acestui proiect am dezvoltat suportul de curs pe care îl consultați. Scopul acestui material este de a vă sprijini pe dumneavoastră, profesorii, în demersurile de informare cu privire la sărăcia mondială și de a vă furniza tehnicile necesare pentru a transmite cunoștințele pe subiectul Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului către elevii și studenții dumneavoastră. De aceea, vă încurajăm să folosiți acest material la orele de clasă/cursurile la care abordați probleme legate de istorie contemporană, știință politică, relații internaționale, economie, drepturile omului, educație civică, sociologie, demografie, dezvoltare durabilă, geografie și mediu.

Obiectivele acestor lecturi sunt:

1. de a familiariza elevii/studenții cu cele mai importante, controversate și actuale aspecte ale tematicii discutate;
2. de a le oferi nivelul de informații minim necesar pentru a putea adopta atitudini reflexive în raport cu tema;
3. de a furniza elevilor și studenților surse de aprofundare a informațiilor obținute în timpul cursului.

În acest material veți găsi informații structurate după cum urmează: istoria Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, prezentarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului și date statistice relevante pentru discuții pe marginea acestora, strategia asupra acestora și actori importanți implicați în atingerea lor, întrebări și răspunsuri frecvente precum și un dicționar de termeni.

Acest material a fost produs în cadrul proiectului „Lumea mea crește” derulat de către Asociația Pro Democrația în perioada decembrie 2008 – martie 2009 în Iași și Timișoara. Acest proiect vizează promovarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului stabilite de Organizația Națiunilor Unite și dezvoltarea potențialului de implicare a tinerilor în viața comunității din care fac parte. Proiectul a fost derulat cu sprijinul financiar al Programului Națiunilor Unite de Dezvoltare România cu fonduri de la Ministerul Afacerilor Externe, din bugetul de asistență oficială pentru dezvoltare al României.

I. Introducere

Criza economică în mijlocul căreia ne aflăm și despre care auzim lucruri noi în fiecare zi din presa scrisă, de la televizor și de pe internet dovedește cel mai clar conexiunile directe dintre evenimentele din colțuri diferite ale lumii contemporane, o lume globalizată. Lumea din ziua de astăzi se dezvoltă la unison și acesta este un fapt ce nu mai poate fi tăgăduit.

Beneficiile globalizării sunt evidente: dezvoltare economică sporită, creștere a standardelor de viață, oportunități mai numeroase. Însă există și consecințe negative cauzate de faptul că aceste beneficii nu sunt egal distribuite la nivel mondial și de faptul că piața mondială nu este reglementată de principii de bază referitoare la obiective sociale.

În același timp, însă, ultimii 25 de ani au reprezentat cea mai importantă reducere a sărăciei severe din istoria lumii. Cu toate acestea, zeci de state au devenit mai sărace. Mai mult de un miliard de oameni încă trăiesc cu echivalentul a mai puțin de 1 dolar american pe zi. În fiecare an, 3 milioane de oameni mor datorită infectării cu HIV/SIDA și 11 milioane de copii mor înainte de a-și sărbători cel de-al cincilea an de viață.

II. Ce sunt Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM)?

II.1. Importanță și scurt istoric

În 1945, statele membre fondatoare ale Organizației Națiunilor Unite au stabilit un sistem deschis de cooperare pentru întreaga lume. Acest sistem a funcționat conducând către **globalizare**.

În această lume nouă, grupuri de indivizi și chiar indivizi interacționează din ce în ce mai des între ei depășind frontiere și fără să implice instituțiile statelor. Pericolele atrase de această stare de fapt sunt multiple: criminalitatea, terorismul, poluarea, bolile, traficul de droguri și armament, refugiații circulă cu o viteză nemaîntâlnită până în prezent.

Semnarea Cartei ONU – 1945

Oamenii se simt din ce în ce mai amenințați de întâmplări din celălalt colț al lumii, ei sunt din ce în ce mai conștienți de nedreptățile și violența din state îndepărtate și se așteaptă ca propriul stat și comunitatea internațională să rezolve astfel de probleme. Odată cu apariția și răspândirea noilor tehnologii care creează condițiile comunicării rapide între oameni, înțelegerii reciproce și a acțiunilor comune, putem să profităm de avantajele globalizării și să-i prevenim dezavantajele învățând cum să ne guvernăm mai bine.

Pentru aceasta, **statele trebuie să se susțină reciproc și să acționeze împreună pe baza unor principii și valori comune**. Aceste principii trebuie să ofere ocazia parteneriatelor dintre state și actori non-statali, inclusiv companii multinaționale.

Diferențele mari de distribuție a bogăției de la nivel mondial, condițiile de viață mizere în care trăiesc, în prezent, peste 1 miliard de oameni, escaladarea conflictelor armate în anumite regiuni ale lumii și degradarea rapidă a mediului dovedesc, toate, limitele strategiei de dezvoltare aplicate până de curând și necesitatea reformării acesteia.

În întreaga lume, mai mult de 2,5 miliarde de bărbați, femei și copii trăiesc în sărăcie, cu mai puțin de 2,5 dolari pe zi. Ei suferă de subnutriție, de boli contagioase ce ar putea fi prevenite precum malaria, pojarul și tuberculoza, sunt afectați de degradarea mediului înconjurător, afectați de rate sporite de analfabetism și de numeroase alte probleme sociale, medicale, economice și politice. Există însă metode de reducere a acestor probleme și acestea sunt reprezentate de Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului.

În formularea ODM s-au înregistrat două evenimente foarte importante:

1. 2000 - Summit-ul Mileniului

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) constituie componenta principală a „Declarației Mileniului”, adoptată în cadrul Summit-ului Mileniului, “Rolul Organizației Națiunilor Unite (ONU) în Secolul XXI”, în septembrie 2000 de

către 189 de țări, printre care și România. Acest document cadru definește agenda ONU pentru secolul XXI cu privire la pace, securitate și dezvoltare. Declarația Mileniului este unica agendă globală în domeniul dezvoltării asupra căreia există un acord la cel mai înalt nivel între majoritatea statelor lumii, dând guvernelor posibilitatea de a monitoriza mai bine dezvoltarea umană, de a intensifica mobilizarea resurselor naționale cât și de a întări parteneriatele pentru dezvoltare.

Astfel, 147 șefi de state și guverne precum și 189 de națiuni s-au angajat, prin Declarația Mileniului a Națiunilor Unite, să transforme în realitate dreptul la dezvoltare pentru toți și să lucreze împreună pentru îmbunătățirea condițiilor sociale și economice la nivel global, a țărilor defavorizate în acest sens. Aceștia au recunoscut faptul că progresul se bazează pe o dezvoltare economică susținută ce trebuie să se concentreze pe reducerea sărăciei având în vedere și drepturile omului.

Prin adoptarea de către fiecare țară a unor ținte corelate ODM, specifice contextului național, s-a constituit un mecanism de monitorizare a progresului la scară națională, regională și globală. Acest lucru înseamnă că progresele pot fi monitorizate în funcție de toți indicatorii la mai multe nivele și cu implicarea cât mai multor actori. Spre exemplu, la nivelul țării noastre, monitorizarea progresului în atingerea țintelor stabilite a fi atinse a fost făcută de către Guvern, cu sprijinul agențiilor ONU din România și a unor organizații neguvernamentale.

2. 2005 – Summit-ul Mondial

Summit-ul Mondial, organizat între 14 și 16 septembrie 2005 la sediul Națiunilor Unite din New York, a adunat mai mult de 170 de șefi de state și guverne pentru a revizui progresele înregistrate de la adoptarea Declarației Mileniului din

2000. Acest summit a reprezentat o oportunitate de adoptare a unor decizii îndrăznețe în privința dezvoltării, securității, drepturilor omului precum și a reformei Organizației Națiunilor Unite.

Cele mai importante angajamente luate cu ocazia acestui Summit sunt:

- Crearea unei Comisii de Menținere a Păcii care să coordoneze activitatea de susținere a statelor ce ies din conflicte armate;
- Sporirea sumelor alocate pentru atingerea ODM;
- O condamnare clară și lipsită de ambiguități a “terorismului în toate formele și manifestările sale”.

II.2. De ce Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului?

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului **înlocuiesc inițiativele anterioare** ale Organizației Națiunilor Unite pentru a stabili **obiective clar determinate în timp** pentru a conduce și influența strategii naționale și internaționale pentru dezvoltare. Încă de la înființarea sa, Organizația Națiunilor Unite a definit o serie amplă de obiective mondiale cu rezultate specifice, printre care abolirea colonialismului (preocupare specifică pentru perioada anilor 1940-1960), creșterea economică accelerată prin furnizarea de asistență internațională masivă (preocupare specifică mai ales Deceniului ONU pentru Dezvoltare, anii '60, dar și celor trei decenii consecutive) și eradicarea variolei, malariei și altor boli transmisibile (preocupare sporită în perioada de după 1950).

Dată fiind abundența conferințelor și summit-urilor ONU, este foarte important ca oamenii să cunoască motivele pentru care Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului sunt unice și atât de importante:

- Ele reprezintă un **pact încheiat între toți actorii** economici majori ai lumii. Țările sărace s-au angajat să-și îmbunătățească politicile și instituțiile precum și să sporească responsabilitatea acestora față de proprii cetățeni; statele bogate s-au angajat să furnizeze resursele necesare pentru susținerea unor astfel de schimbări. Cum angajamentul pentru atingerea ODM a fost luat la cele mai înalte nivele politice, Declarația Mileniului a Națiunilor Unite a reprezentat primul moment în care guverne întregi, inclusiv ministerele comerțului și finanțelor care administrează bugetele statelor, și le-au asumat. În același mod, instituții financiare internaționale (Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, băncile regionale de dezvoltare și din ce în ce mai mulți membri ai Organizației Mondiale a Comerțului) și-au exprimat responsabilitatea pentru atingerea obiectivelor.
- Lumea nu a mai cunoscut **niciodată în istoria sa o perioadă atât de prosperă**. Sutele de miliarde de dolari ce sunt cheltuite, în prezent, pentru operațiunile militare din diferite colțuri ale lumii, pun problema dezvoltării internaționale într-o cu totul altă perspectivă. S-ar putea să nu fie nevoie de mai mult de 50 de miliarde de dolari anual în plus, sub formă de ajutor internațional, pentru atingerea Obiectivelor. Aproximativ 900 de miliarde de dolari au fost investiți, doar în anul 2003, în armament de către guvernele lumii. La fel, țările bogate acordă subsidii agriculturii proprii în valoare de 300 de miliarde de dolari în fiecare an. Din punct de vedere financiar, în tabloul mondial, angajamentul financiar necesar pentru atingerea ODM este relativ redus.
- **Progresul către atingerea Obiectivelor este monitorizat** atent. Astfel, ODM nu sunt doar o colecție de declarații spumoase de bune intenții: pentru monitorizarea ODM, au fost create mecanisme foarte clare a căror aplicare produce Rapoartele asupra Obiectivelor Mileniului și Rapoartele Secretarului General al ONU către Adunarea Generală ONU. Mai mult, pentru a responsabiliza la maximum guvernele, organizații ale societății civile din întreaga lume produc propriile rapoarte asupra progreselor înregistrate în urmărirea ODM. Până în prezent au fost produse peste 60 de rapoarte naționale de țară.
- Obiectivele **pot fi atinse**. Unii dintre comentatori susțin că acestea nu sunt Obiective "ale Mileniului" ci "Minime" Obiective și că stabilirea unor ținte mai reduse decât acestea este inacceptabil. Și, ca dovadă a acestei idei, Obiective individuale ale unor state au fost atinse de numeroase țări în perioade de doar 10 sau 15 ani.

II.3. Prezentarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului

Fiecare Obiectiv din cele opt a fost stabilit astfel încât să fie ușor de înțeles, de implementat și de măsurat. Având în vedere resursele, tehnologia și cunoștințele de care dispun guvernele noastre, atingerea acestor obiective, până în 2015, nu ar trebui să fie o problemă.

În continuare vă prezentăm fiecare Obiectiv în parte, situația care a dus la stabilirea acestuia precum și indicatorii aleși pentru evaluarea progreselor în atingerea fiecărui Obiectiv.

Obiectivul 1 – Eliminarea sărăciei severe și a foamei

Știați că?

- *Aproape 1 miliard de oameni trăiesc cu mai puțin de 1 dolar pe zi?*
- *462 milioane dintre ei sunt tineri?*
- *100 milioane de oameni vor trăi în sărăcie dacă prețul alimentelor continuă să crească?*
- *50% din copii din Asia de Sud-Est sunt subnutriți, peste jumătate din numărul cazurilor înregistrate la nivel mondial?*

Obiectivul 1 își propune să reducă la jumătate numărul celor care trăiesc cu mai puțin de un dolar pe zi, să creeze de locuri de muncă pentru toți, în special femei și tineri și să reducă la jumătate numărul celor afectați de foamete.

Între 55% și 75% din populația cu vârsta de lucru are un loc de muncă în cele mai multe regiuni, cu excepția Africii de Nord și a Asiei de Vest unde femeile au cea mai scăzută rată de angajare, sub 25%.

Creșterea prețului la alimente este un alt factor care afectează cel mai tare oamenii săraci care nu își produc propriile alimente. Prețurile crescute pentru aceste produse limitează posibilitățile celor săraci de a se hrăni, dar și de a obține alte bunuri și servicii esențiale, inclusiv educație și acces la sistemul sanitar.

Conflictele și creșterea numărului de refugiați lasă oamenii fără case și îi aruncă în sărăcie. Impactul devastator al conflictelor este vizibil și în creșterea considerabilă a numărului de refugiați. Peste 42 de milioane de oameni sunt, în prezent, dizlocați din cauza conflictelor și a persecuțiilor, în interiorul sau în afara granițelor proprii țări. Africa Sub-Sahariană și Asia de Vest înregistrează cel mai mare număr de refugiați. În Iordania și Liban, refugiații reprezintă 10% din totalul populației.

Cele mai multe progrese în reducerea numărului de cazuri de copii subnutriți au fost înregistrate în Asia de Est, între 1990 și 2006.

Africa Sub-Sahariană deține cele mai triste recorduri în privința sărăciei, a numărului de refugiați, a lipsei locurilor de muncă. Progresele cele mai lente în reducerea subnutriției la copii se regăsesc, de asemenea, în țările din această regiune. Asia de Sud înregistrează peste jumătate din cazurile mondiale de copii subnutriți.

Numărul cazurilor de malarie a scăzut considerabil în Vietnam după ce implementarea măsurilor antimalarie au devenit prioritate națională, în 1991. Numărul plaselor tratate cu insecticid contra țânțarilor, folosite pentru prevenirea malariei, a crescut, la nivel mondial, de la 30 milioane, în 2004, la 95 milioane în 2007.

Indicatorii acestui Obiectiv sunt:

Ținta 6.A – Stoparea, până în 2015, și apoi începerea limitării răspândirii HIV/SIDA:

Indicatorul 6.1 – Rata incidenței HIV în rândul populației cu vârsta între 15 și 24 de ani;

Indicatorul 6.2 – Folosirea prezervativului la ultimul contact sexual de risc;

Indicatorul 6.3 – Proportia populației cu vârsta între 15 și 24 de ani care au o bună înțelegere a ceea ce înseamnă HIV/SIDA;

Indicatorul 6.4 – Rata înscrierii la cursurile școlare a orfanilor, obținută prin raportarea numărului de orfani înscriși la școală la numărul de înscrieri la cursurile școlare a copiilor cu familie, pentru categoria de vârsta 10-14 ani.

Ținta 6.B – Atingerea accesului universal la tratamentul împotriva HIV/SIDA al tuturor celor care au nevoie de acesta până în 2010:

Indicatorul 6.5 – Proportia populației într-un stadiu avansat al infectării cu HIV care are acces la tratament antiretroviral.

Ținta 6.C – Stoparea, până în 2015, și apoi începerea redresării incidenței malariei și a altor boli infecțioase majore:

Indicatorul 6.6 – Rata decesului asociat cu malarie și cea a incidenței bolii;

Indicatorul 6.7 – Proportia copiilor cu vârsta sub cinci ani care dorm în paturi acoperite cu plase de țânțari și proporția copiilor cu aceeași vârstă cu febra și care sunt tratați cu medicamente antimalarie adecvate;

Indicatorul 6.8 – Ratele de incidență, prevalență și deces asociate tuberculozei;

Indicatorul 6.9 – Numărul cazurilor de tuberculoză depistate și tratate sub observare directă pe termen scurt.

Obiectivul 7 – Asigurarea sustenabilității mediului înconjurător

Știați că?

- *Dioxidul de carbon (CO₂) produs de arderea combustibililor fosili reprezintă mai mult de jumătate din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră care produc schimbările climatice?*
- *Emisiile de CO₂ au crescut cu 30%, între 1990 și 2005, la nivel global?*
- *Zonele arctice, insulele mici, regiunile de deltă din Africa și Asia și continentul african sunt cele mai expuse efectelor încălzirii globale?*
- *Implementarea cu succes a Protocolului de la Montreal a dus la reducerea cu 96% a folosirii substanțelor care distrug stratul de ozon?*
- *21 milioane de kilometri pătrați de uscat și apă au devenit zone protejate în 2007?*
- *Doar 0,7% din suprafața totală a oceanelor este protejată?*
- *7,3 milioane de hectare de pădure au fost defrișate anual, între 2000 și 2005?*
- *Un sfert din populația lumii nu are acces la nicio formă de canalizare?*
- *1,2 milioane de oameni nu au acces la apă potabilă sigură?*

Obiectivul 7 își propune să integreze principiile dezvoltării durabile în politicile naționale și să contracareze pierderile de resurse; să reducă considerabil pierderile de biodiversitate până în 2010; să reducă la jumătate, până în 2015, procentul celor care nu au acces sigur la apă potabilă

Indicatorul 8.15 – Numărul de abonați la serviciile de telefonie mobilă la 100 de locuitori;
Indicatorul 8.16 – Numărul de utilizatori de internet la 100 de locuitori.

Pe pagina următoare sunt prezentate într-un tabel toate cele opt Obiective de Dezvoltare ale Mileniului și problemele pe care le abordează fiecare dintre ele.

Problemă	Soluție
1. Miliarde de oameni trăiesc în sărăcie peste tot în lume. Sărăcia are mai multe dimensiuni: 1,2 miliarde de oameni trăiesc cu mai puțin de 1 dolar pe zi, alte milioane de oameni nu au case sau acces la Resurse de bază cum ar fi apă sau servicii medicale. 800 de milioane de oameni sunt subnutriți și 153 de milioane de copii sunt subdezvoltați. Provocarea este de a distribui mai echitabil mâncarea și de a spori productivitatea.	Reducerea sărăciei severe
2. Peste tot în lume, accesul la școlarizare a crescut constant, de la 80% în 1990 la aproape 85% în prezent. Asta înseamnă, însă, că din totalul de 680 de milioane de copii la vârsta necesară educației primare, 115 milioane nu merg la școală — iar 97% dintre aceștia provin din statele în curs de dezvoltare. Paradoxal, statele pot investi mai mult în educație pe măsură ce economiile lor cresc. Cum cele mai sărace țări trebuie să investească în educație pentru a-și întări economiile, acestea nu o pot face deoarece nu au resursele economice necesare unei astfel de investiții.	Accesul universal la ciclul primar de învățământ
3. 64% dintre cele 876 de milioane de adulți analfabeți sunt femei. 80% dintre refugiați sunt femei și 60% dintre cele 113 milioane de copii care nu sunt în școala primară sunt fete. Peste tot în lume veniturile unei femei încă sunt mai mici decât cele ale unui bărbat. Doar în nouă țări din lume o treime sau mai mult din locurile în parlament sunt ocupate de femei.	Promovarea egalității între sexe și afirmarea femeilor
4. În fiecare an, mai mult de 10 milioane de copii mor din cauze ce ar putea fi prevenite – 30.000 pe zi. Cota vaccinărilor din țările în curs de dezvoltare se stabilizase, în 1990, la 75% dintre copii. Recent, numărul vaccinărilor a scăzut sub 50% în Africa Sub-Sahariană. Acolo ravagiile făcute de HIV/SIDA au redus speranța de viață și mai mult.	Reducerea mortalității infantile
5. În fiecare an, 500.000 de femei mor din cauza sarcinii și a nașterii. În Africa Sub-Sahariană șansa unei femei să moară în timpul sarcinii sau al nașterii este de 1 la 16. În țările OECD șansa este de 1 la 2.800.	Îmbunătățirea sănătății materne
6. Până în anul 2000, aproape 22 de milioane de oameni au murit de SIDA, 13 milioane de copii și-au pierdut mama sau ambii părinți din cauza unor boli și mai mult de 40 de milioane trăiau cu virusul HIV, 90% dintre ei în țările în curs de dezvoltare, 75% în Africa Sub-Sahariană. În fiecare an, există mai mult de 300 de milioane de cazuri de malarie, 90% dintre ele în Africa Sub-Sahariană. Și în fiecare an, 60 de milioane de oameni sunt infestați cu tuberculoză. Noile tehnologii medicale pot preveni și chiar vindeca aceste boli, însă lipsa accesului la îngrijire medicală înseamnă că tuberculoza ucide 2 milioane de oameni pe an și malarie 1 milion.	Combaterea HIV/SIDA, a malariei și a altor boli
7. În 2000, mai mult de 1 miliard de oameni din țările în curs de dezvoltare (1 din 5) nu aveau acces la apă potabilă și 2,4 miliarde nu aveau sisteme de canalizare adecvate. Ambele pot fi cauze ale mortalității. Degradarea solului afectează aproape 2 miliarde de ha de pământ, distrugând mijloacele de trai a aproape 1 miliard de oameni. 70% din locurile pentru pescuit comercial sunt supra-exploatate. 1,7 miliarde de oameni (o treime din 'lumea în dezvoltare') trăiesc în țări afectate de problema apei potabile și mai mult de 250 de milioane de oameni care trăiesc de pe urma agriculturii sunt afectați de deșertificare. Încălzirea globală este o îngrijorare generală și emisiile de dioxid de carbon sunt una dintre principalele cauze. Țările cu venituri mari, care cuprind 14% din populația lumii generează 44% dintre emisiile de CO ₂ .	Asigurarea sustenabilității mediului
8. 100 miliarde de dolari sunt necesare, pe an, pentru a îndeplini ODM, sau 0,5 % din produsul intern brut din țările membre ale Comitetului de Asistență pentru Dezvoltare. Totalul ajutorului oficial este mai puțin de jumătate din această sumă. În cazul în care țările bogate nu continuă să finanțeze îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului, acestea nu vor putea fi realizate. De asemenea, ajutorul nu ar trebui să fie impus, ci ar trebui să fie armonizat cu prioritățile de dezvoltare locală și ar trebui să aibă o administrare cât mai redusă. Noi strategii de abordare pentru scutirea de datorii sunt necesare în special în fața colapsului pieței de producție. Actualele politici comerciale sunt foarte discriminatorii. De exemplu, subvențiile agricole în țările bogate duc la o concurență neloială, defavorizând piețele din țările în curs de dezvoltare. Tarifele OECD pentru bunurile realizate manual din țările în curs de dezvoltare sunt de patru ori mai mari decât în restul țărilor OECD. Este esențial ca accesul oamenilor săraci la tehnologie să crească. De exemplu, doar 10% din cheltuielile globale pentru cercetarea medicală sunt direcționate către cercetările bolilor de care suferă 90% din populația săracă.	Dezvoltarea unui parteneriat global pentru dezvoltare

Tabloul 1 – Problemele lumii și Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului

III. Actori implicați în atingerea ODM

Atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului este un demers al cărui succes depinde de **cooperarea la nivel internațional, regional, național și local** între categorii dintre cele mai diferite de actori.

Principalii actori au responsabilități clare și bine stabilite pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului:

- **Guvernele** sunt responsabile pentru atingerea obiectivelor și țințelor acestora;
- **Rețele de organizații internaționale** sunt însărcinate cu folosirea propriilor resurse și cunoștințe în modurile cele mai eficiente pentru a susține eforturile de la nivel național și mondial;
- **Cetățenii, organizațiile societății civile și sectorul privat** trebuie să se implice în eforturile de motivare, mobilizare, acțiune și evaluare.

În continuare vă prezentăm o serie de instituții și organizații importante pentru atingerea ODM:

A. Guvernele statelor în curs de dezvoltare

Guvernele statelor în curs de dezvoltare sunt **responsabile cu atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului**. Cea mai mare parte a acestora au semnat Declarația Mileniului asumându-și astfel angajamentul de a adopta politicile publice, de a crea cadrul instituțional și de a identifica resursele financiare necesare pentru a atinge țințele stabilite pentru ele.

Semnarea Declarației Mileniului este, însă, doar primul pas către atingerea ODM. Angajamentul real față de Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului este dovedit de **voinea politică** a guvernelor de a folosi ODM și țințele acestora în conturarea politicilor și programelor naționale proprii.

Multe dintre statele care au semnat Declarația Mileniului și-au stabilit deja obiectivele și țințele proprii pentru campaniile naționale. Pasul următor este acela de a contura un plan pentru atingerea acestora precum și de a monitoriza progresele înregistrate.

Însă guvernele naționale nu sunt singurii actori responsabili cu atingerea țințelor naționale. **Autoritățile publice locale** joacă un rol la fel de important, acestea având la dispoziție, de obicei, posibilitatea de a promova reforme care să reducă sărăcia în propriile comunități, să susțină programe de sănătate, educație și protecție a mediului. Cu această ocazie, administrația publică locală are șansa de a comunica și lucra direct cu cetățenii și parlamentarii aleși în propriile circumscripții pentru a spori presiunea la adresa instituțiilor centrale.

B. Organizația Națiunilor Unite

La nivel mondial, monitorizarea țințelor și indicatorilor Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului precum și a progresului către atingerea lor este condusă de către Organizația Națiunilor Unite, în sinergie cu un program major de cercetare și advocacy. Aceste eforturi includ atât monitorizări ale progreselor la nivel mondial cât și monitorizări la nivel național. La nivelul statelor, Echipele de Țară ale ONU sprijină guvernele statelor în curs de dezvoltare să deruleze procesele de monitorizare și să pregătească rapoarte naționale asupra ODM.

1. PNUD

Un rol special în cadrul Organizațiilor Națiunilor Unite îl are Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) care joacă rolul de conducător al Grupului de Dezvoltare al Națiunilor Unite, manager și susținător financiar al sistemului de Coordonatori Rezidenți (reprezentanți ONU din diferite țări) și coordonează și sprijină pregătirea rapoartelor de țară cel puțin o dată la 2-3 ani.

Rolul PNUD în atingerea ODM este, așadar, de:

- Derularea de **campanii de mobilizare**: Sprijinirea activităților de **advocacy** pentru ODM și colaborarea cu diferiți parteneri pentru a mobiliza angajamentele asumate de diferiții actori ai societății precum și pentru conștientizarea indivizilor asupra ODM;
- **Analiză**: Derularea de cercetări și promovarea celor de bune practici în materie de strategii de atingere a ODM; PNUD identifică și promovează cele mai bune astfel de strategii din perspectiva noutății, reformelor de politici publice și instituționale și metode de implementare a politicilor publice;
- **Monitorizare**: Sprijină statele în demersurile de raportare a progreselor către atingerea ODM;
- **Activități operaționale**: Acordă asistență guvernelor în eforturile acestora de a adapta ODM la provocările specifice statelor lor; de asemenea PNUD caută să soluționeze principalele probleme ce se pot ivi în atingerea ODM.

2. Campania Mileniului

Campania Mileniului este principala cale de mobilizare și conștientizare asupra Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului folosită de către ONU. În afară de Campania Mileniului, ONU a inițiat și susținut numeroase alte campanii adresate guvernelor, cetățenilor, voluntarilor etc.

3. Proiectul Mileniului

Pentru a identifica nevoile de activități prioritare, metode eficiente de implementare și structurile financiare necesare atingerii ODM, ONU a inițiat un proiect special intitulat Proiectul Mileniului. Acesta are scopul de a contribui la dialogul dintre diferiții parteneri asupra politicilor publice necesare pentru atingerea ODM și să determine o trecere de la viziune la acțiunea propriu-zisă.

4. Rapoartele de țară

Grupul pentru Dezvoltare al Națiunilor Unite (UNDG) condus de către PNUD a produs un sistem de raportare a progreselor statelor în curs de dezvoltare dar și unul util statelor dezvoltate. Aceste rapoarte sunt menite să ofere instrumente pentru a mobiliza populații întregi în sprijinul Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. Mai mult, mecanismele internaționale de raportare au fost gândite pentru a permite evaluarea progreselor în atingerea ODM. Monitorizarea la nivel mondial este derulată de către Secretarul General al Națiunilor Unite care prezintă, anual, un raport în fața Adunării Generale pe subiectul ODM.

C. Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD)

Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare este o organizație internațională formată din 30 de state din întreaga lume care și-au luat angajamentul de a sprijini democrația și economia de piață prin: sprijinirea unei creșteri economice sustenabile, creșterea standardelor de viață, reducerea șomajului, menținerea sustenabilității financiare și sprijinirea dezvoltării economice a altor state. Această Organizație a fost înființată în 1948 sub numele "Organizația pentru Cooperare Economică Europeană" pentru a administra Planul Marshall de reconstrucție a Europei după Cel De-al Doilea Război Mondial. Toată activitatea relevantă pentru sprijinirea statelor în curs de dezvoltare a OCED este derulată de către Comitetul de Asistență pentru Dezvoltare.

D. Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional au mandatul de a dialoga cu statele membre pe marginea politicilor publice ale acestora.

E. Uniunea Europeană reprezintă cel mai important donator internațional pentru dezvoltare. O descriere a strategiei acesteia o găsiți în capitolul „Implicarea UE și a României în atingerea ODM”.

F. Organizații ale societății civile

Guvernele sunt responsabile cu atingerea ODM însă, uneori, lipsește voința politică pentru a duce la bun sfârșit angajamentele asumate de acestea. Cum voința politică nu este fixă, aceasta poate fi promovată de către **cetățeni care trebuie să îi tragă la răspundere pe reprezentanții propriilor guverne** precum și să crească comportamentul responsabil al celor ai sectorului privat din statele lor.

Privind în trecut, este evident că acțiunea comună asupra aceluiași scopuri este esențială pentru a susține dezvoltarea internațională. Societatea civilă poate juca un rol important în atingerea ODM prin:

- Derularea de **campanii de conștientizare** asupra ODM;
- Implicarea în **acțiuni care să pună presiune publică (campanii de advocacy)** asupra decidenților politici și care să monitorizeze progresele guvernelor în atingerea ODM precum și să le susțină în demersurile lor către acest scop;
- Susținerea **campaniilor locale și naționale** prin integrarea acestora în Campania mondială. Cele opt Obiective sunt rezultatul activităților de advocacy ale unor mii de organizații neguvernamentale derulate de-a lungul a decenii.

IV. Implicarea UE și a României în atingerea ODM

IV. 1. Politica europeană de cooperare pentru dezvoltare

Politica de cooperare pentru dezvoltare reprezintă **o politică specială a Uniunii Europene**. Prin această politică se acordă Asistență Oficială pentru Dezvoltare statelor în curs de dezvoltare, UE fiind cel mai mare donator din lume.

Asistența Oficială pentru Dezvoltare reprezintă asistența acordată statelor în curs de dezvoltare, într-un cadru bilateral și multilateral, prin intermediul asistenței tehnice, granturilor, creditelor sau prin alte forme de cooperare. Asistența bilaterală este cea care se bazează pe acorduri și pe acțiuni între două state, în timp ce asistența multilaterală este ajutorul transmis de state prin intermediul organizațiilor internaționale.

Politica de cooperare pentru dezvoltare urmărește **reducerea** și, pentru viitor, **eradicarea sărăciei** prin susținerea dezvoltării economice și sociale a țărilor în curs de dezvoltare, integrarea graduală a acestora în circuitul economic și comercial mondial, dezvoltarea și consolidarea democrației, a statului de drept a economiei competitive.

Competențele sunt divizate între Comisia Europeană și statele membre, care trebuie să dezvolte strategii naționale de cooperare pentru dezvoltare cu statele cu care Uniunea Europeană are acorduri de asistență.

UE acordă Asistență Oficială pentru Dezvoltare (ODA) pe baza a două abordări principale:

- a) abordarea **geografică** - axată pe trei regiuni geografice prioritare
  - Bazinul Mediteranean,
  - Asia și America Latină,
  - Africa Sub-sahariana;

- b) abordarea **tematică/sectorială**. Statele care primesc asistență pentru dezvoltare se caracterizează prin insuficiența resurselor alimentare, existența unor sisteme sanitare deficitare, absența unui sistem educațional competitiv, standardul de viață scăzut, existența șomajului ca fenomen social, produsul intern brut redus etc.

Criteriile alocării asistenței oficiale pentru dezvoltare sunt cele agreate de **Comitetul Asistență pentru Dezvoltare (DAC)** din cadrul **Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD)**. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică este o organizație internațională care reunește state democratice și cu economie de piață funcțională din întreaga lume. OECD este una dintre cele mai importante instituții care furnizează statistici și alte date economice și sociale despre întreaga lume. DAC – Comisia de Asistență pentru Dezvoltare este un sub-organism al OECD care lucrează asupra dezvoltării și a posibilităților de dezvoltare.

IV.2. România: transformarea din țară receptoare în țară donatoare

România a primit asistență pentru dezvoltare până în 2006. Altfel spus, a fost un **stat receptor** al ajutorului pentru dezvoltare. Cea mai mare parte a fondurilor considerate asistență pentru dezvoltare primite de România au fost fondurile europene de pre-aderare. După aderarea la Uniunea Europeană, de la 1 ianuarie 2007, România și-a schimbat poziția ca actor în ceea ce privește **Asistența Oficială pentru Dezvoltare (ODA)**. Țara noastră a devenit un **donator** pentru dezvoltarea statelor mai puțin avansate. Pentru atingerea Obiectivelor la nivel internațional, României i se solicită o contribuție care însumează donațiile în bani și alte facilități oferite țărilor în curs de dezvoltare. Aceste contribuții se înscriu în politica europeană de cooperare pentru dezvoltare, la care România este parte.

România a ajuns în poziția de a crește contribuția sa la îndeplinirea **Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului** odată cu aderarea la **Uniunea Europeană**. Ca și celelalte noi state membre, România avea, înainte de intrarea în Uniune, o **politică proprie, internă**, separată de a celorlalte state, care urmărea atingerea ODM în țara noastră. Prin asocierea la politica și demersurile europene în domeniu, acțiunile românești s-au extins foarte mult, incluzând și cooperarea internațională pentru dezvoltare

IV.3. Progresele înregistrate de România pentru atingerea ODM

Progresele înregistrate de România pentru atingerea ODM sunt foarte importante și au fost menționate în rapoartele de progrese alcătuite de-a lungul anilor. Primul și cel mai complex a fost realizat în 2003, iar după această dată progresele sunt actualizate periodic. Cea mai recentă actualizare a fost publicată în februarie 2009. Aceste progrese au contribuit la primirea României în Uniunea Europeană și au determinat instituțiile internaționale

donatoare să decidă sistarea ajutorului, având în vedere potențialul intern al României pentru a atinge la nivel național ODM.

1 *Obiectivul 1: Reducerea sărăciei severe*
Rata sărăciei severe a scăzut de la 10,9% în 2002 la 4,1% în 2006

2 *Obiectivul 2: Accesul universal la educație*
Obiectivul a fost transformat pentru România în sensul fixării unor standarde superioare. La noi se urmărește creșterea ratei de absolvire a ciclului primar și a ciclului secundar de învățământ pentru copiii și tinerii din mediul rural și creșterea gradului de alfabetizare la copiii de etnie romă. Rata de finalizare a educației obligatorii la tinerii din mediul rural era în 2006 de 80,1% cu perspective reale pentru a atinge 95% până în 2012 așa cum este fixat obiectivul.

3 *Obiectivul 3: Promovarea egalității între sexe și afirmarea femeilor*
Rata de angajare a femeilor a rămas constantă în ultimii cinci ani și se află la aproximativ 10 procente sub rata de angajare a bărbaților. Numărul de cazuri de violență domestică a scăzut foarte puțin, de la 9.000 în 2005 și 2006 la 8.700 în 2007.

4 *Obiectivul 4: Reducerea mortalității la copii*
Rata mortalității la copii între 1 și 4 ani a scăzut de la 1 la 1.000 de copii la 0,6 la mie din 2000 până în 2006. În 2002, rata mortalității infantile (la copii sub un an) era de 17,03 la 1.000 de copii. Până în 2007 aceasta a scăzut la 10,1 la mie în mediul urban și 14,1 la

mie în mediul rural. Diferența dintre orașe și sate rămâne încă foarte mare.

5 *Obiectivul 5: Îmbunătățirea sănătății materne*

Mortalitatea maternă a scăzut cu peste 50% în ultimii 8 ani în România, de la 34 la 14 cazuri de deces la 100.000 de nașteri.

6 *Obiectivul 6: Combaterea HIV/SIDA și a altor maladii*

Rata incidenței HIV se menține constantă în România și este un semn important al scăderii numărului de noi contaminări în fiecare an. În prezent România este o țară cu o incidență mică a HIV/SIDA. În același timp rata îmbolnăvirilor de tuberculoză a scăzut.

7 *Obiectivul 7: Asigurarea durabilității mediului*

Deși obiectivul propus era creșterea suprafețelor acoperite cu pădure de la 27% la 35% din teritoriul național, nici un progres nu este vizibil din 2002, iar până la acea dată defrișările făcuseră ca fondul forestier al României să scadă foarte mult față de anii '90.

8 *Obiectivul 8: Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare*

În cadrul acestui obiectiv, Guvernul României urmărește creșterea accesului la tehnologia informației: telefonie mobilă și computere.

Pe de altă parte contribuția României la Ajutorul Oficial pentru Dezvoltare este principalul mijloc al țării noastre pentru a atinge la nivel global Obiectivul 8.

IV.4. Participarea României la Asistența Oficială pentru Dezvoltare

România contribuie cu **4.675.000 euro la Asistența Oficială pentru Dezvoltare.**

Din această sumă 2.350.000 euro ajung la diverse organizații și structuri internaționale. **2.325.000 Euro** sunt fonduri pe care România le încredințează Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, prin Ministerul Afacerilor Externe, pentru derularea, în perioada 2007–2009, de programe de asistență pentru dezvoltare în statele partenere prioritare, Republica Moldova, Georgia și Serbia și pentru derularea în România a unui program de educație și informare în domeniul dezvoltării.

În plus, asocierea la politica comunitară pentru dezvoltare presupune contribuții suplimentare. Pe de o parte se află contribuția la bugetul Uniunii Europene, iar pe de altă parte contribuția la Fondul European de Dezvoltare (FED). Din bugetul comunitar sunt finanțate proiectele și programele de asistență externă ale UE, iar FED este principalul instrument financiar al UE pe relația cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP). De asemenea, România va trebui să acorde același sistem de facilități comerciale statelor în curs de dezvoltare ca și celelalte state membre ale Uniunii.

Profilul de donator internațional al țării noastre corespunde capacității sale de implicare tehnică, financiară și umană. Într-o primă fază, România a decis să fie activă pe un număr limitat de sectoare prioritare. Aceste sectoare sunt acelea unde experiența sa, câștigată în cursul perioadei de tranziție, poate aduce o valoare adăugată în comparație cu cea a altor donatori internaționali.

Strategia Națională privind Politica Națională de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare menționează ca **priorități**:

- dezvoltarea economică,
- consolidarea democrației și a statului de drept,
- buna guvernare,
- educația,
- sănătatea,
- dezvoltarea infrastructurilor,
- protecția mediului.

Strategia Națională privind Politica Națională de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare, stabilește și **ariile geografice prioritare** pentru relațiile externe ale României:

- Europa de Est,
- Balcanii de Vest,
- Caucazul de Sud.

Într-o primă fază au fost identificate 3 state prioritare pentru asistența pentru dezvoltare oferită de România: Republica Moldova, Serbia și Georgia.

Pentru stabilirea cotei din bugetul de stat care avea să revină Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare au avut loc consultări între Ministerul Afacerilor Externe (MAE) și celelalte ministere, precum și întâlniri cu reprezentanții organizațiilor internaționale active în domeniul dezvoltării și cu ambasaderele României din statele considerate de la început prioritare: Republica Moldova, Serbia și Georgia.

Cele mai importante dintre organizațiile internaționale care redirecționează spre țările în curs de dezvoltare cei 2.350.000 euro care pleacă din România sunt: Organizația Națiunilor Unite și diversele ei Fonduri, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare¹. În tabel se regăesc toate aceste fonduri și bugetele alocate pentru ele în 2007.

¹ Contribuțiile financiare ale României la diverse fonduri și organizații internaționale, în valoare totală de **2.350.000 euro**

Nr.	Organizația/Fondul	Suma (euro)
1	Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA (BIRD)	300.000
2	Fondul Educație pentru Toți (BIRD)	300.000
3	Fondul Națiunilor Unite pentru Consolidarea Păcii (PBF)	100.000
4	Fondul Națiunilor Unite pentru Democrație (UNDEF)	200.000
5	Fondul Națiunilor Unite de reacție rapidă în cazuri de urgență (CERF)	250.000
6	Programul Alimentar Mondial al Națiunilor Unite (PAM) - Operațiunea pentru Georgia	100.000
7	Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR)	200.000
8	Fondul Special al Națiunilor Unite pentru Schimbări Climatice (UNFCCC)	100.000
9	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (FNUAP)	100.000
10	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF)	100.000
11	Fondul Națiunilor Unite pentru Asistență Electorală	150.000
12	Agencia Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) - Programul pentru refugiați/ persoane strămutate în Georgia	100.000
13	Agencia Națiunilor Unite pentru Refugiații Palestinieni din Orientul Mijlociu (UNRWA)	150.000
14	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)	100.000
15	Fondul Global de investiții pentru Agenda DOHA (OMC)	100.000

Suma de **2.325.000 Euro** în anul 2007, reprezentând contribuția financiară la Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din România, s-a îndreptat către țările și domeniile prioritare după cum urmează:

1. Republica Moldova – 800.000 Euro, pentru proiecte vizând:

- dezvoltare socială;

- administrație publică locală;
- societate civilă;
- sisteme de furnizare a apei.

2. Serbia – 400.000 Euro, pentru proiecte vizând:

- stat de drept (justiție);
- administrație publică locală.

3. Georgia – 300.000 Euro, pentru proiecte vizând:

- dezvoltare socială;
- dezvoltare economică.

4. Programul de educație și informare în domeniul dezvoltării – 500.000 Euro. Acest program are în vedere, în principal, introducerea unor cursuri specializate pe problematica de dezvoltare în programa universităților din România. Tot în acest program sunt integrate și proiecte de informare a cetățenilor români cu privire la Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului.

În cadrul acestui program se desfășoară proiectul „Lumea mea crește” al Asociației Pro Democrația.

Creșterea capacității instituționale din România în materie de asistență pentru dezvoltare - 325.000 EURO – Această componentă are în vedere pregătirea de specialiști în diverse instituții publice și organizații neguvernamentale în scopul creșterii capacității României de a gestiona programe și proiecte de dezvoltare în țări partenere.

IV.5. Implicarea tinerilor

Un rol important în asistența pentru dezvoltare acordată de România îl au organizațiile neguvernamentale. În România ele au deja au o experiență solidă în acest domeniu, prin programele implementate atât în România cât și în alte țări.

Studiul Tinerii și Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului: Provocări și oportunități pentru implementare, redactat de un grup de lucru format din tineri și reprezentanți aleși ai tinerilor din toată lumea și specialiști în dezvoltare ai ONU, accentuează că participarea tinerilor pentru atingerea ODM este esențială. De asemenea, lucrarea subliniază că cea mai bună formă de participare, pentru că este eficientă și încurajează o solidaritate sinceră și stabilă între tinerii de pretutindeni.

Există deja o platformă de acțiune comună a societății civile din România, prin Federația Organizațiilor Neguvernamentale în domeniul Dezvoltării (FOND). Implicarea oricărui tânăr din România se poate face prin contactarea uneia dintre aceste organizațiile membre FOND.

Membrii ai FOND sunt:

1. Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile
2. CENTRAS
3. Confederația CARITAS România
4. Salvați Copiii România
5. Centrul de Asistență Rurală
6. Asociația Ecumenică a Bisericilor din România AIDRom
7. Institutul Român pentru Acțiune, Instruire și Cercetare în Domeniul Păcii (PATRIR)
8. Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală
9. World Vision România
10. Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni
11. Fundația SynergEtica
12. "AUR" Asociația Națională a Specialiștilor în Resurse Umane
13. Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală
14. Centrul de Politici și Servicii de Sănătate
15. Fundația „Alături de Voi”
16. ARCA - Forumul Român pentru Refugiați și Migranți
17. Centrul de Resurse CREST
18. Agenția de Monitorizare a Presei
19. Asociația Pro Democrația
20. Asociația Alba Afroda
21. Fundația pentru Schimbări Democratice
22. Asociația pentru Dezvoltarea Organizației SAH ROM
23. Fundația Română pentru Copii, Comunitate și Familie
24. Fundația „Euro-Asia Promotion and Cultural Foundation”
25. Asociația „Târgoviște spre Europa”
26. Asociația Studenților Francofoni
27. Asociația pentru Conservarea Ariilor Protejate Bio-Cultural
28. Opportunity Associates
29. Fundația Estuar
30. Fundația „Ana” Suceava
31. Fundația „Star of Hope” România
32. Organizația Tineretului Liber Botoșani
33. Asociația pentru Integrare Europeană „Repere”
34. Fundatia ProWomen
35. Institutul de Politici Publice
36. Asociația A.R.T.Fusion
37. Asociația Tineri pentru Viitor 2006

Anexa 1

Glosar de termeni în domeniul dezvoltării

Africa Sub-Sahariană – regiune a lumii ce reunește toate țările Africii de la Sud de Deșertul Sahara, până în sudul extrem al continentului. Este în acest moment cea mai puțin dezvoltată regiune a lumii. Cele mai mari eforturi, dar și cele mai mici progrese în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului se înregistrează în Africa Sub-Sahariană.

Bariere comerciale – taxe percepute de state pentru intrarea produselor pe piața, dintre care cele mai cunoscute sunt taxele vamale. Pentru încurajarea exporturilor țărilor în curs de dezvoltare ONU încurajează renunțarea la barierele comerciale sau diminuarea lor.

Biodiversitate – termen ce descrie varietatea și bogăția formelor de viață: animale și plante, dintr-un ecosistem sau de pe întreaga planetă.

Buna guvernare - modul de guvernare care permite participarea cetățenilor la buna funcționare a instituțiilor publice, se bazează pe respectarea legilor și aplicarea regulamentelor, este transparent, presupune asumarea deplină a răspunderii față de membrii comunității, integritate și eficiență.

Datorie externă - acea parte din datoriile totale de pe teritoriul unui stat care este datorată persoanelor (creditorilor) din alte țări. Datornicii (debitorii) pot fi instituții publice ale guvernului central și administrației locale sau firme private și corporații. Datoria include bani datorți băncilor comerciale private, altor guverne sau instituțiilor financiare, precum Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială.

Dezvoltare durabilă – termenul este sinonim cu „dezvoltare sustenabilă” și se referă la totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între economie și mediul natural. Comisia Mondială pentru Mediere și Dezvoltare susține că „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

Dezvoltarea umană – concept care presupune crearea unui spațiu în care oamenii să își poată folosi potențialul la capacitatea cea mai mare. Indexul dezvoltării umane măsoară speranța de viață, educația, alfabetizarea și produsul intern brut (PIB) pe cap de locuitor.

HIV/SIDA – SIDA (Sindromul Imunodeficienței Dobândite), este o afecțiune a sistemului imunitar. Acesta nu mai poate apăra organismul de infecții și alte boli. Infecția este provocată de virusul HIV (Virusul Imunodeficienței Umane), este ireversibilă și incurabilă. După ce organismul a fost infectat cu HIV se poate întârzia declanșarea bolii prin administrarea de medicamente, dar aceasta nu se poate vindeca. Boala se transmite prin contactul cu sângele infectat, chiar în cantități mici, prin contact sexual, de la mamă la copil, prin contact cu sângele matern în timpul nașterii sau prin alăptare.

Indicele săraciei severe – indicator care variază în funcție de țară și se calculează în funcție de venitul real pe cap de locuitor. Pentru România, în 2008, limita săraciei severe era calculată la 110 lei noi pe lună de persoană.

Învățământ primar – primul ciclu de educație, cunoscut și sub numele de “educație elementară”. Principalele scopuri ale educației primare sunt să ofere tuturor copiilor cunoștințe elementare

Tuberculoza – TBC, boala provocată de o bacterie transmisibilă prin aerul expirat. Cea mai răspândită este tuberculoza pulmonară. Dacă este tratată adecvat, tuberculoza este curabilă în toate cazurile. Dacă nu este tratată, boala poate fi fatală. Mai mult de jumătate din cazurile netratate sunt fatale în decurs de 5 ani de la momentul îmbolnăvirii.

Anexa 2

I. Dezbateri în clasă / teme de seminar

I. Care este poziția voastră în disputa:

- Venit mediu garantat care să depășească limita sărăciei severe (110 lei/persoană/lună în România) și ajutor de șomaj;

VS.

- Încurajarea competiției pe piața muncii prin venit mediu garantat foarte mic sau absent și ajutor de șomaj pe perioade foarte scurte de timp.
(clase/cursuri de economie, sociologie, filosofie)

II. Problema interdependenței dintre primele două obiective de dezvoltare:

- Este posibilă asigurarea educației în condiții de sărăcie severă și cum?
- Este posibilă creșterea nivelului de trai fără asigurarea educației primare și cum?
(clase/cursuri de sociologie, economie, filosofie)

III. Sunt necesare cursuri de educație sexuală în școli în condițiile pericolului reprezentat de HIV/SIDA, pentru evitarea sarcinilor nedorite la adolescente și pentru asigurarea sănătății materne în viitor?

(clase/cursuri de sociologie, biologie, psihologie)

IV. Care este poziția voastră în disputa:

- Dezvoltare durabilă

VS.

- Dezvoltare economică accelerată a țărilor sărace și industrializare (ex.: China și poluarea din această țară, vizibilă pe parcursul Jocurilor Olimpice din 2008)
(clase/cursuri de economie, sociologie)

V. Care este poziția voastră în disputa dintre partizanii și opoziții eliminării barierelor comerciale între state în vederea dezvoltării. Care sunt avantajele și dezavantajele barierelor comerciale și care este rolul lor (benefic sau negativ) în dezvoltarea economică?

(clase/cursuri de economie, sociologie)

VI. Care este/ poate fi eficiența Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare în condițiile în care statele în curs de dezvoltare și cele mai puțin dezvoltate se confruntă cu corupție la toate nivelurile?

(clase/cursuri de istorie, sociologie, economie)

VII. Comentați raportul dintre progresele înregistrate pentru ODM 1-8 și creșterea asistenței pentru dezvoltare.

(clase/cursuri de istorie, sociologie, economie)

VIII. Care credeți că este utilitatea campaniilor de informare despre ODM pentru atingerea lor? Cum vă influențează acțiunile viitoare cunoașterea ODM?

II. Sugestii de teme de dezbatere pe obiective

Obiectivul 1 - Reducerea sărăciei severe

- Resursele de apă potabilă ar trebui administrate de companii private și nu de organisme publice;
- Țările dezvoltate nu ar trebui să accepte imigranți calificați din țările în curs de dezvoltare.

Obiectivul 2 - Accesul universal la ciclul primar de învățământ

- Copiii sunt mai bine educați acasă decât la școală;
- Măsurile pozitive în domeniul educației în ceea ce privește persoanele de etnie roma sunt justificate în România.

Obiectivul 3 - Promovarea egalității între sexe și afirmarea femeilor

- Căsătoriile aranjate ar trebui interzise;
- Contracepția ar trebui susținută de țările dezvoltate;
- Discriminarea pozitivă a femeilor în forțele armate ar trebui permisă;
- Discriminarea pozitivă este cea mai bună cale pentru a obține oportunități egale;
- Societatea ar trebui să folosească mecanismele discriminării pozitive pentru a promova egalitatea;
- Vârsta de pensionare pentru femei și pentru bărbați ar trebui să fie egală.

Obiectivul 4 - Reducerea mortalității la copii

- Medicamentele ar trebui să fie în totalitate gratuite;
- Selectarea sexului copilului de către părinți ar trebui interzisă;
- Selecția genetică a embrionilor este justificată.

Obiectivul 5 - Îmbunătățirea sănătății materne

- Contracepția ar trebui susținută de țările dezvoltate;
- Medicamentele ar trebui să fie în totalitate gratuite;
- Realizarea a cel puțin o ecografie pe timpul perioadei prenatale ar trebui să fie obligatorie.

Obiectivul 6 - Combaterea HIV/SIDA și a tuberculozei

- Persoanele infectate cu virusul HIV ar trebui să facă acest lucru public la locul de muncă;
- Campania de distribuire gratuită a prezervativelor în școli este justificată;
- Medicamentele pentru SIDA ar trebui să fie gratuite și disponibile pentru oricine

Obiectivul 7 - Asigurarea durabilității mediului

- Implicarea societății în ecologizarea zonelor poluate este justificata;
- Cultivarea organismelor modificate genetic ar trebui interzise;
- Preturile combustibililor fosili ar trebui mărite;
- Protecția mediului e mai importanta decât dezvoltarea economica;
- Sistemul internațional de schimb al “creditelor de poluare” ar trebui oprit;
- Tarile în dezvoltare ar trebui sa acorde mai mult interes dezvoltării economice decât protecției mediului;
- Testele nucleare ar trebui interzise.

Obiectivul 8 - Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare

- Ajutorul către națiunile africane ar trebui condiționat de menținerea unui sistem de alegeri democratice;
- Datoriile tarilor în curs de dezvoltare ar trebui abolite;
- Politicile de imigrare ale statelor în UE ar trebui sa fie mai relaxate;
- Suveranitatea unei națiuni ar trebui sa fie mai importanta decât stabilitatea păcii mondiale;
- Uniunea Europeană ar trebui să interzică importul produselor fabricate de copii sub 16 ani;
- Discriminarea pozitiva ar trebui încurajată pentru sporirea accesului pe piața muncii a persoanelor cu statut de refugiat;
- Comunitatea internațională ar trebui să boicoteze evenimentele sportive găzduite de tari în care nu se respecta drepturile omului;
- Energia nucleară este preferabilă surselor convenționale de energie;
- Țările în curs dezvoltare ar trebui să acorde mai mult interes dezvoltării economice decât protecției mediului.

Anexa 3

Exerciții ODM

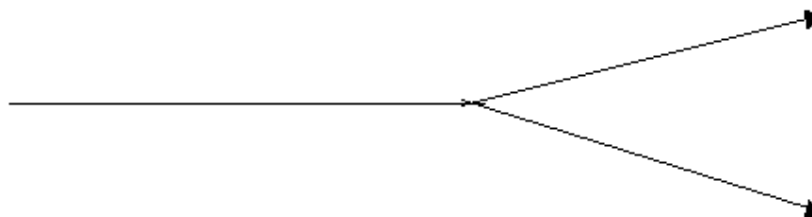
Ideile de învățare prezentate mai jos sunt menite a oferi ocazia studenților de a reflecta asupra Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului atât din punct de vedere individual cât și al societății.

1. Să ne imaginăm viitorul pe care ni-l dorim
2. Legarea punctelor
3. Cum ne atingem scopul
4. Cine face ce?
5. Anticiparea consecințelor

1. Să ne imaginăm viitorul pe care ni-l dorim

Tehnica

- Discutați cu elevii/studenții diferența dintre *prezicerea* viitorului și *previzionarea* viitorului. *Prezicerea* sugerează un demers speculativ (ghicitul în cafea), în timp ce *previzionarea* implică verificarea tendințelor și conturarea viitorului în funcție de aceste tendințe.
- Cereți-le elevilor/studenților să deseneze o linie pe care să includă diferite evenimente din trecut. Bifurcați linia în două direcții: una a viitorului *preferat* și una a viitorului *probabil*, ambele cu o extindere în timp de 10 ani. Linia viitorului preferat ar trebui să aibă detalii cu privire la societatea sau lumea pe care și-o dorește elevul/studentul. Pe linia viitorului probabil solicitați elevilor/studenților să precizeze detalii importante ale societății viitoare așa cum se așteaptă ei să fie.
- Întrebați-i pe elevi/studenți ce ar trebui făcut pentru a reduce distanța dintre cele două linii prin mutarea liniei reprezentând viitorul probabil către cea a viitorului dorit. Care sunt obstacolele și cum pot fi acestea depășite?

- Solicitați-le elevilor/studenților (împărțiți pe grupuri de lucru) să identifice opt obiective ce pot contribui la îmbunătățirea lumii pentru a ajunge la viitorul dorit. Obiectivele ar trebui să fie specifice.

Scopurile noastre sunt:

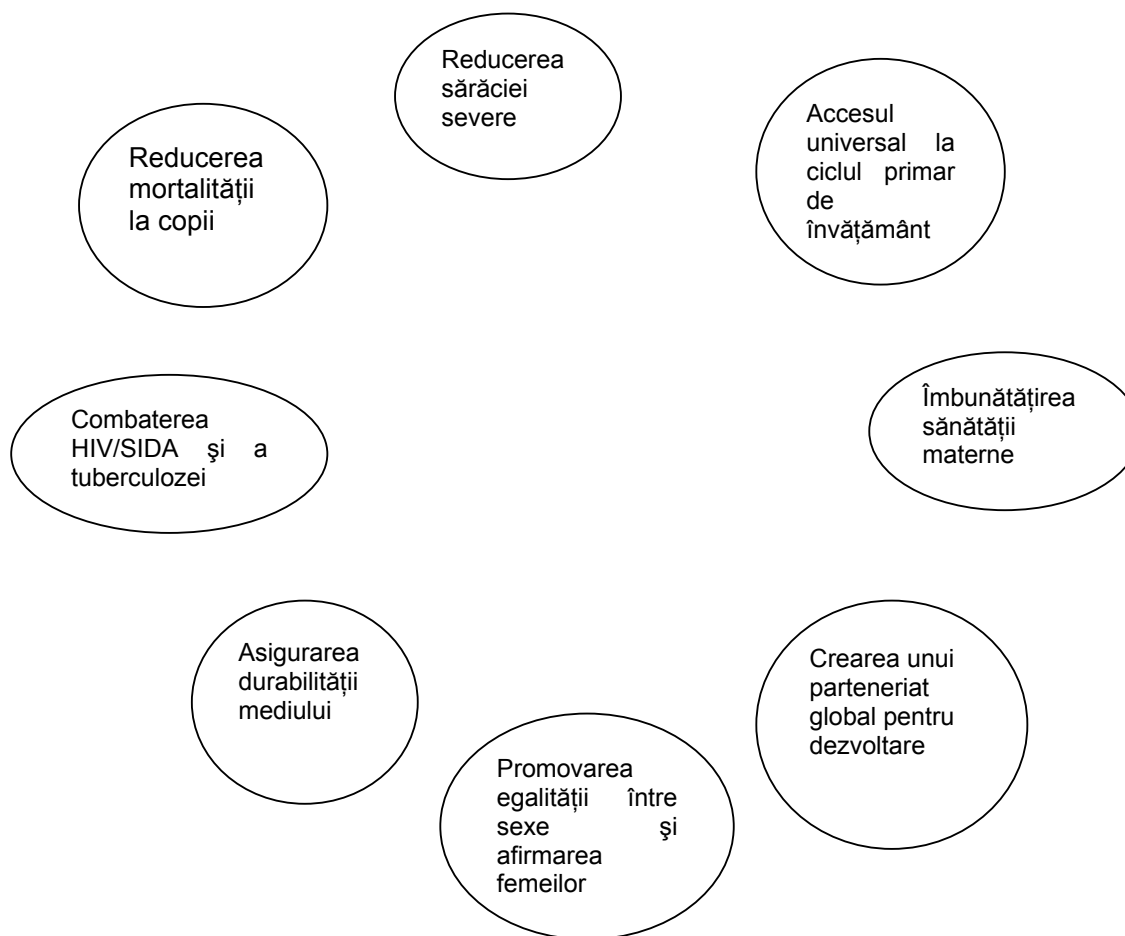
De a reduce / diminua	Elimina / eradica / șterge	Spori / mări

- Facilitați întâlnirea grupurilor și compararea și adaptarea rezultatelor, în scopul consolidării unei singure liste de obiecte.
- Revedeți și discutați listele de obiective ale elevilor/studentilor.
- Prezentați Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și comparați-le cu listele de obiecte ale elevilor/studentilor. Identificați similaritățile, discutați meritele obiectivelor incluse pe o lista dar nu pe alta.

2. Legarea punctelor

Tehnica

Aranjați ODM într-un desen de tip rețea și solicitați elevilor/studentilor să discute despre posibilitatea de a lega diferitele obiective între ele. Spre exemplu, se poate argumenta că dacă ar fi să abilităm femeile am obține, pe cale de consecință, o reducere a mortalității infantile și/sau o reducere a HIV/SIDA. Folosiți modelul de mai jos și indicați astfel de conexiuni folosind săgeți.

Abordare alternativă — Negocierea legăturilor

- Împărțiți elevii/studentii în echipe, fiecare dintre acestea reprezentând câte un ODM. Scrieți fiecare Obiectiv pe o bucată mare de hârtie și lipiți-o de peretele clasei. Membrii fiecărui Obiectiv de Dezvoltare al Mileniului se întâlnesc cu restul echipelor și „negociază” o

legătură. În momentul în care fiecare dintre părți au agreeat asupra unei legături, notați-o pe hârtiile de pe perete.

- Odată de negocierile s-au încheiat, solicitați elevilor/studentilor să se întâlnească la echipele lor și să prezinte conexiunile stabilite.

3. Cum ne atingem scopul

Tehnica

- Pentru atingerea unui scop trebuie să trecem prin diferiți pași pentru a depăși obstacolele ce apar pe drum. Împărțiți elevii/studentii pe echipe și împărțiți câte un obiectiv pentru fiecare echipă. Fiecare echipă trebuie să identifice pașii necesari pentru a atinge propriul obiectiv și obstacolele ce ar trebui depășite.
- Pentru a adăuga acestui exercițiu o dimensiune vizuală, elevii/studentii pot crea un afiș. Acesta poate fi reprezentat, spre exemplu, din o pistă de curse cu obstacole, fiecare secțiune a acesteia reprezentând un pas către atingerea obiectivului iar obstacolele fiind, desigur, dificultățile de depășit.
- După finalizarea afișului, fiecare echipă susține o prezentare a parcursului său.

4. Cine face ce?

Tehnica

- Cereți-le elevilor/studentilor, în cadrul unei sesiuni de brainstorming, să vină cu propuneri de acțiuni ce pot fi derulate individual sau colectiv pentru a promova și sprijini Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului.
- Odată ce clasa/grupa a produs o listă de activități posibile, grupați-le pe categorii, împreună cu elevii/studentii, după cum urmează.

De viață (Acțiuni zilnice)	Educative (Conștientizare)	De lobby (Exercitare a presiunii)

- Revedeți lista și identificați aceste acțiuni ce pot fi derulate de către indivizi de cele ce pot fi derulate de către clasă/grupă sau chiar de întreaga instituție de învățământ.
- Examinați lista de acțiuni posibile și discutați dacă acestea sunt viabile.

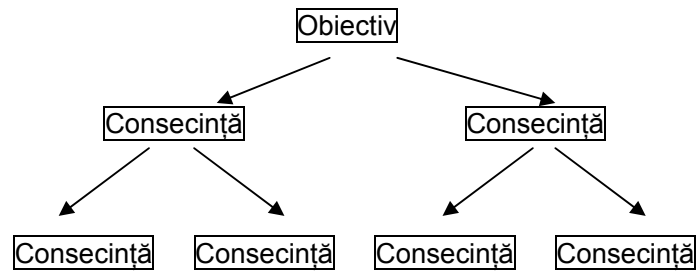
Acțiuni posibile:

- Creați/reproduceți afișe cu și despre Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și afișați-le pe holurile instituției de învățământ.
- Redactați și publicați un articol în revista liceului/facultății cu scopul de a conștientiza comunitatea asupra ODM.
- Căutați și discutați posibile povești de succes referitoare la ODM.
- Organizați o "Zi Fără ....." pentru a atrage atenția asupra nevoilor copiilor din lumea în curs de dezvoltare.
- Organizați un eveniment „Model Națiunile Unite” cu scopul de a aborda problema Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului.

5. Anticiparea consecințelor

Tehnica

Solicitați elevilor/studentilor să selecteze unul dintre Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și să-și imagineze că acesta a fost atins. Încurajați-i să se gândească la impactul acestuia și la consecințele atingerii lui și notați-le într-o reprezentare grafică de genul celei de mai jos:

Sursa:
Agenția Canadiană pentru Dezvoltare Internațională

Bibliografie

Campaigning Toolkit for Civil Society Organizations engaged in the Millennium Development Goals, CIVICUS, World Alliance for Citizen Participation and Millennium Development Goals Campaign Office – disponibil pe internet la adresa <http://www.civicus.org/mdg/title.htm> (disponibil doar în limba engleză).

Comisia Europeană – Direcția Generală Dezvoltare, website oficial: http://ec.europa.eu/development/index_en.cfm (disponibil doar în limbile engleză și franceză).

Federația Organizațiilor Neguvernamentale în domeniul Dezvoltării (FOND), website oficial: <http://www.fondromania.org/pagini/statutul-fond.php>.

Millennium Development Goals. Progress Report. February 2009 [Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului. Raport al progreselor. Februarie 2009], disponibil pe internet la adresa: <http://www.undp.ro/mdg/news>

Operaționalizarea politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare, Ministerul Afacerilor Externe, disponibilă pe internet la adresa: <http://www.mae.ro/index.php?unde=doc&id=35299&idlnk=1&cat=3>.

Proiectul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România, pentru educație și creștere a capacității instituționale a României în materie de asistență pentru dezvoltare, disponibil pe internet la adresa: http://www.undp.ro/projects.php?project_id=51 (disponibil doar în limba engleză).

Proiectul Wiki al IDEA (International Debate Education Association) - http://www.idebate.org/wiki_ro/index.php/Pagina_principal%C4%83 (disponibil doar în limba română).

Raport asupra Obiectivelor de Dezvoltare ale Domeniului, elaborat de Guvernul României cu sprijinul sistemului ONU în România, disponibil pe internet la adresa: http://www.onuinfo.ro/download/mdg_ro.pdf.

Repere. Manual de educație pentru drepturile Omului cu tineri, Institutul Intercultural Timișoara, 2009.

Report of the Secretary-General "We the peoples: the role of the United Nations in the 21st century" (A/54/2000), United Nations, New York, 2000, disponibil pe internet la adresa <http://www.un.org/millennium/sg/report/full.htm> (disponibil doar în limba engleză).

Strategia Națională privind Politica Națională de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare, disponibilă pe internet la adresa: http://www.mae.ro/poze_editare/2007.01.31_StrategiePCD_ro.pdf.

Student Voices against Poverty, The Millennium Campaign Curriculum Project, Lessons Plans and Resources Manual for Teachers, UN Millennium Campaign, 2007 - http://www.un.org/works/Lesson_Plans/MDGs/MDG_Curriculum_US.pdf (disponibil doar în limba engleză).

Teacher Zone – Canadian Agency for International Development - <http://www.acdi-cida.gc.ca/CIDAWEB/acdicida.nsf/En/FRA-32111316-L7Z#pdf> (disponibil doar în limba engleză).

The Millennium Development Goals Report, United Nations, New York, 2008, disponibil pe internet la adresa http://www.undp.org/publications/MDG_Report_2008_En.pdf (disponibil doar în limba engleză).

The Millennium Development Goals, pagină specială pe website-ul ONU – <http://www.un.org/millenniumgoals/> (disponibil doar în limba engleză).

The Millennium Campaign, website oficial – <http://endpoverty2015.org/> (disponibil doar în limba engleză).

United Nations Cyberschoolbus, website oficial - <http://www.un.org/Pubs/CyberSchoolBus/mdgs/index.asp> (disponibil în limbile chineză, engleză, franceză și spaniolă).

Youth and the Millennium Development Goals: Challenges and Opportunities for Implementation. Final Report of the Ad Hoc Working Group for Youth and the MDGs [Tinerii și Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului: Provocări și oportunități pentru implementare. Raport final al grupului de lucru ad hoc pentru tineret și ODM]. disponibil pe internet la adresa: <http://www.un.org/esa/socdev/unyin/documents/youthmdgs.pdf> (disponibil doar în limba engleză).